

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym do Sądu Rejonowego dla Warszawy M. w W. z dnia 28 lutego 2014 roku (...), wniosła o zasądzenie od pozwanej M. S. na rzecz powoda kwoty 46. 391,22 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że pozwana wystawiła weksel własny in blanco z klauzulą bez protestu na zabezpieczenie roszczeń związanych z łączącą strony umową o świadczenie usług doradcy finansowego z dnia 21 stycznia 2013 r. W wyniku niedotrzymania przez pozwaną warunków ww. umowy, tj. naruszenia obowiązków wskazanych w pkt. 7.2. umowy, powód uzupełnił weksel zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę 46. 391, 22 zł oraz wezwał pozwaną do zapłaty należności. Pomimo upływu terminu zapłaty, pozwana nie spełniła świadczenia przysługującego powodowi

(pozew - k. 3 – 6).

Nakazem zapłaty z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt II Nc 8135/14 wydanym w postępowaniu nakazowym Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w W. nakazał pozwanej M. S., aby zapłaciła powodowi kwotę 46. 391, 22 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 2. 997,00 zł .

(nakaz zapłaty k. 30).

W dniu 22 kwietnia 2014 r. pozwana wniosła zarzuty od nakazu zapłaty wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości .

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podniosła, że weksel obarczony jest wadą formalną, tj. został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową w zakresie dochodzonej kwoty wekslowej, co stanowi o nieważności roszczenia wekslowego powoda. M. S. oświadczyła nadto , że strona powodowa nie udowodniła swoich roszczeń wobec pozwanej co do zasady oraz co do wysokości. Podnosiła, iż powód nie wskazał na czym miało polegać naruszenie zawartej umowy jak również którego naruszenia dotyczy nałożona kara umowna. Nie sprecyzował również w jaki sposób wyliczył wysokość dochodzonej kary umownej. Ponadto pozwana podniosła zarzut nieważności postanowienia 5.8 umowy z dnia 21 stycznia 2013 r. jako sprzecznego z zasadami współżycia społecznego jak również podnosiła, że postanowienie to nie precyzuje w sposób wystarczający jakich czynności nie może wykonywać pozwana oraz na jakim terytorium obowiązuje przedmiotowy zakaz konkurencji. Nadto wskazała, że przewidziany w umowie zakaz konkurencji w okresie 12 miesięcy po ustaniu jej obowiązywania jest nieważny ze względu na brak obowiązku wypłaty pozwanej stosownego odszkodowania niezależnie od tego, że jest to bardzo długi okres obowiązywania zakazu, uniemożliwiający pozwanej zarobkowanie zgodnie s posiadanymi kwalifikacjami i doświadczeniem. Dodatkowo podnosiła, że kara umowna w stosunku do świadczeń otrzymywanych przez pozwaną na podstawie ww. umowy jest rażąco wygórowana, co powoduje konieczność jej miarkowania zgodnie z art. 484 § 2 k.c. Kara stanowiła 437 – krotność zarobków pozwanej, która przez okres pracy u powoda otrzymywała wynagrodzenie w wysokości około 100 złotych miesięcznie

(zarzuty od nakazu zapłaty k. 31 – 42).

W dniu 16 czerwca 2014 roku powód złożył wniosek o przyznanie od pozwanej zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego w postaci kwoty 987,80 złotych kosztów opłat kancelaryjnych uiszczonych Komornikowi przy Sądzie Rejonowym w Oleśnicy G. O. w sprawie KM 508/14 oraz kwoty 600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym .

(wniosek k. 51)

W odpowiedzi na zarzuty pozwanej, powód wskazał, że na mocy pkt. 5.8 zawartej przez strony umowy o świadczenie usług doradcy finansowego pozwana zobowiązała się do powstrzymywania się od wszelkiej działalności konkurencyjnej wobec powoda w trakcie trwania umowy. Podniósł, iż dochodzi od pozwanej zapłaty kary umownej za naruszenie zakazu konkurencji w trakcie obowiązywania pomiędzy stronami umowy z dnia 21 stycznia 2013 r. na podstawie pkt. 7 ust. 2 w zw. z pkt. 5.8 tej umowy – a nie po jej zakończeniu. Wysokość kary umownej została ustalona na kwotę stanowiącą równowartość trzykrotności wartości wszystkich zbiorów dokonanych przez pozwaną w trakcie ostatniego kwartału obowiązywania umowy [15. 463, 74 zł (wartość zbiorów z ostatniego kwartału) x 3]. W trakcie trwania umowy z powodem pozwana podjęła działalność konkurencyjną wobec powoda podejmując współpracę z (...) Sp z o.o. – firmie zajmującej się udzielaniem pożyczek. Pozwana bezprawnie wykorzystwała bazę danych klientów powoda i oferowała zawieranie umów pożyczek tym klientom w imieniu (...) Sp z o.o. Powód podniósł, że ani podczas zawierania ww. umowy ani w trakcie wykonywania świadczenia usług na rzecz powoda pozwana nie zgłaszała zastrzeżeń co do treści łączącego ich stosunku prawnego, a klauzula o zakazie konkurencji wprowadzona została zgodnie z zasadą swobody umów, wynikającą z art. 353¹ k.c. Odnosząc się do kwestii wysokości ustanowionej kary umownej powód wskazał, że kara ta miała mieć charakter odstrasżający i sanacyjny wobec znacznej szkody jakiej powód doznał w wyniku dokonanych przez pozwaną naruszeń. Zaprzeczył jakoby weksel posiadał jakiegokolwiek wady formalne nadto wskazywał, iż ciężar dowodu przeciwko domniemaniu istnienia zobowiązania wekslowego spoczywa na dłużniku. Odnosząc się do wniosku o rażącej wysokości kary umownej powód argumentował, że przedmiotowa sprawa nie ma charakteru jednostkowego gdyż naruszenia pozwanej przyczyniły się do powstania innych lawinowych naruszeń zakazu konkurencji dokonanych przez innych współpracowników powoda, co naraziło powoda na stratę rzędu 3 mln złotych.

(pismo powoda k. 72 – 80).

W pismach procesowych z dnia 22 czerwca 2015 r. oraz z dnia 1 lipca 2015 r. (data prezentaty) pozwana podtrzymała dotychczasowe twierdzenia wyrażone w zarzutach od nakazu zapłaty. Podtrzymywała swój wniosek o miarkowanie kary umownej. Przyznała, iż podjęła współpracę ze spółką konkurencyjną jednak zaprzeczyła aby namawiała klientów powoda do wcześniejszej spłaty pożyczki w celem zaciągnięcia nowego zobowiązania w spółce (...) Sp. z o.o. M. S. zaprzeczyła przy tym, aby była kluczowym współpracownikiem zaangażowanym w rozwój placówki (...) we W.,. Nie były jej także powierzane żadne tajemnice przedsiębiorstwa, zatem wprowadzenie w umowie z dnia 21 stycznia 2013 r. klauzuli konkurencyjnej było jej zdaniem bezzasadne. Ponadto pozwana podniosła, że przy zawieraniu z powodem ww. umowy została wprowadzona w błąd co do możliwości wykorzystania podpisanego przez nią weksla in blanco, powód nie przedstawił jej również oryginału spornego weksla in blanco w czasie właściwym.

(pisma pozwanej z dnia 22 czerwca 2015 r. k. 125 – 131 oraz z dnia 1 lipca 2015 r. k. 121 – 123).

W piśmie z dnia 6 lipca 2015 r. (data prezentaty) powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazał, że pozwana brała czynny udział w rozwoju działalności konkurencyjnej spółki (...) Sp. z o.o., bezprawnie wykorzystując bazę danych klientów powoda, co stanowi czy nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

(pismo powoda k. 146 – 151).

W toku procesu aż do zamknięcia rozprawy powód popierał żądanie pozwu, natomiast pozwana wносиła o jego oddalenie.

(protokół rozprawy z dnia 5 października 2015 r. k. 159 – 161, protokół rozprawy z dnia 3 grudnia 2015 r. k. 174 – 176, protokół z publikacji orzeczenia – k. 178; protokół rozprawy z dnia 21 marca 2016 r. k. 192 – 192v, protokół z publikacji orzeczenia k. 193)

W wykonaniu zobowiązania Sądu z dnia 11 stycznia 2016 r. powód pismem z dnia 3 lutego 2016 r. (data prezentaty) przedłożył zestawienie swoich wyników finansowych, obrazujących powstałą u powoda stratę wskutek naruszenia przez pozwaną zakazu konkurencji .

(pismo powoda k. 188 – 190)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 stycznia 2013 r. M. S. zawarła z (...) z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług doradcy finansowego. Zgodnie z treścią umowy, pozwana jako doradca finansowy zobowiązała się do pośredniczenia za wynagrodzeniem, przy zawieraniu umów pożyczek z osobami fizycznymi jako pożyczkobiorcami w imieniu i na rzecz spółki, jak również wykonywanie innych usług określonych umową .

(dowód: pkt. 2.1. umowy – k. 7).

W umowie strony ustaliły, że czynności objęte umową wykonywane będą zgodnie z postanowieniami umowy oraz Instrukcją dla Doradcy (...) spółki.

(dowód: pkt. 2.2 umowy k. 7) .

Obowiązki oraz działania doradcy finansowego określał szczegółowo pkt. 3 umowy. W pkt. 3.8. umowy pozwana jako doradca finansowy zobowiązała się w okresie trwania umowy, a także po jej ustaniu nie przekazywać, nie ujawniać lub nie wykorzystywać jakichkolwiek informacji mających związek z przedmiotem działalności spółki oraz podmiotów od niej zależnych, a także klientów i dostawców spółki (Informacje Poufne) (dowód: pkt. 3 umowy k. 7 – 9) .

Zgodnie z pkt. 5.7. pozwana zobowiązana była także do powstrzymywania się od podejmowania wszelkiej działalności konkurencyjnej na zasadach określonych w umowie. Pkt. 5.8. umowy precyzował, że pozwana jako doradca finansowy zobowiązała się nie prowadzić, ani nie podejmować w jakiegokolwiek formie w trakcie obowiązywania niniejszej umowy oraz w okresie 12 miesięcy po zakończeniu jej obowiązywania działalności lub czynności na rzecz podmiotów konkurencyjnych wobec (...) Wskazano, iż podmioty konkurencyjne wobec (...) to takie, których przedmiot działalności pokrywa się z przedmiotem działalności (...)

(dowód: pkt. 5.7 – 5.8 umowy k. 10) .

W pkt. 7.2. umowy strony zgodnie ustaliły, że w razie naruszenia przez pozwaną obowiązków wynikających z pkt. 5.8 umowy, pozwana będzie zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda kary umownej w wysokości stanowiącej równowartość trzykrotności wartości wszystkich zbiorów dokonanych przez pozwaną w trakcie ostatniego kwartału obowiązywania umowy.

(dowód: pkt. 7 umowy k. 11) .

Jako zabezpieczenie roszczeń wynikających z powyższej umowy pozwana wystawiła weksel własny in blanco z klauzulą bez protestu. Warunki wypełnienia weksla zostały zawarte w deklaracji wekslowej podpisanej przez pozwaną. Pozwana upoważniła (...) do uzupełnienia weksla na kwotę odpowiadającą sumie wszelkich zobowiązań (w tym również kar umownych i zobowiązań z tytułu odsetek) wobec spółki, powiększonych o koszty ich dochodzenia. Postanowiono, że złożony weksel (...) ma prawo wypełnić w szczególności w przypadku: ujawnienia osobom niepowołanym informacji związanych z niniejszą umową, wewnętrznymi dokumentami firmy, klientami i umowami o pożyczkę gotówkową oraz innych informacji, o których mowa w pkt. 3.8. umowy, naruszenia obowiązków, o których mowa w pkt. 5.8 (zakaz konkurencji) i pkt. 5.9 umowy, w tym również w okresie 12 miesięcy od zakończenia obowiązywania umowy, roszczenia o spłatę pożyczki powstałego na podstawie pkt. 3.6 i 3.7 umowy. Nadto zgodnie z deklaracją wekslową (...) ma prawo opatrzeć złożony weksel klauzulą „bez protestu” i datą płatności według swojego uznania, zawiadamiając wystawcę weksla o wykonaniu powyższego listem poleconym.

(dowód: deklaracja wekslowa – k. 15, weksel – k. 16)

Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Strony przewidziały możliwość rozwiązania umowy przez każdą ze stron bez podawania przyczyny za 3 dniowym okresem wypowiedzenia liczonym jako 3 kolejne dni kalendarzowe (włączając niedziele i święta) poczynwszy od dnia doręczenia pisemnego wypowiedzenia. (pkt. 5 ust. 1 umowy)

Powyższa umowa została podpisana własnoręcznie przez M. S..

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem kopia umowy k. 7 – 12)

Praca powódki polegała na roznoszeniu ulotek oraz pozyskiwaniu klientów i udzielaniu pożyczek gotówkowych , których spłata przypadała w tygodniowych ratach. Obowiązkiem powódki było odbieranie od klientów wymagalnych rat pożyczek (tzw. zbiórek), które były następnie wpłacane przez pozwaną na rachunek bankowy powoda. Powódka nie pracowała w siedzibie firmy lecz w domu i w terenie. Pozwana otrzymywała od powoda co tydzień pakiet około 30 klientów, w których były dane osobowe tych klientów a także informacje jakie kwoty i kiedy pozwana winna od nich pobrać . Miała również dostęp do danych klientów innych doradców, których zastępowała. Klienci pozwanej zawierali umowy pożyczki również z innymi firmami działającymi na rynku natomiast fakt ten ukrywali przed pozwaną, gdyż wpływało to na ocenę ich zdolności kredytowej.

(dowód : zeznania powódki k. 139-140, częściowo zeznania J. W. k.175)

Pozwana z tytułu usług wykonywanych na rzecz powoda otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 120 złotych brutto za zawarcie pierwszej umowy pożyczki gotówkowej, za zawarcie kolejnej umowy pożyczki z osobą nie będącą uprzednio pożyczkobiorcą wynagrodzenie w kwocie 50 złotych brutto bądź 30 złotych brutto w zależności od typu zawartej umowy. Ponadto pozwana otrzymywała 5 % kwoty zebranej i przekazanej przez pozwaną powodowi na właściwy rachunek bankowy wymagalnych w danym tygodniu rat spłaty a także prowizję za obsługę aktywnej pożyczki, w wysokości uzależnionej od okresu spłaty pożyczki.

(dowód : załącznik nr 4 do umowy – wynagrodzenie k. 87-88)

W trakcie wykonywania usług na rzecz powoda pozwana z własnej inicjatywy podjęła działalność konkurencyjną wobec powoda, podejmując współpracę z (...) Sp. z o.o. – firmą zajmującą się udzielaniem pożyczek pozabankowych działającej na tym samym rynku przedmiotowym i podmiotowym co powód. Pozwana miała świadomość tego, że firma (...) Sp. z o.o. prowadzi działalność podobnego rodzaju. Pozwana była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy zlecenia od dnia 6 sierpnia 2013 r. do dnia 12 listopada 2013 r. W firmie (...) z o.o. wykonywała te same czynności co u powoda.

(dowody: odpis pełny z krs powoda – k. 91 – 98, informacja z krs dotycząca (...) Sp. z o.o. – k. 99 – 103, oświadczenie (...) Polska Sp. z o.o w sprawie KM 508/14 – k. 104, przesłuchanie pozwanej k. 139 – 141, zeznania J. W. k. 175, zeznania świadków M. W. k. 160, K. M. k. 160)

Umowa o świadczenie usług doradcy finansowego zawarta przez pozwaną z (...) została rozwiązana w dniu 19 sierpnia 2016 r. na mocy złożonego przez pozwaną wypowiedzenia z dnia 16 sierpnia 2013 r.

(dowód: okoliczność niesporna; wypowiedzenie – k. 90)

W ciągu całego okresu współpracy z powódką pozwana uzyskała przychód w wysokości 4214,60 złotych a dochód 3466,59 złotych.

(dowód : deklaracja PIT za 2013 rok k. 23)

W trakcie ostatniego kwartału współpracy z powodem pozwana uzyskała z tytułu zbiórek łączną kwotę 15.463,74 złotych.

(dowód : zestawienie zbiorcze k. 107 , potwierdzenia wpłat gotówkowych wraz z formularzami tygodniowych rozliczeń doradcy k. 108-118)

Z uwagi na naruszenie przez pozwaną obowiązków wskazanych w pkt. 7.2. umowy powód wypełnił weksel na kwotę 46. 391, 22 zł i opatrzył go terminem płatności na dzień 17 lutego 2014 r.

(dowód: weksel k. 16)

Pismem z dnia 5 lutego 2014 r. powód wezwał pozwaną do wykupu weksla w terminie do dnia 17 lutego 2014 r. wskazując miejsce płatności weksla siedzibę powodowej spółki , pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego .

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 17, potwierdzenie nadania pisma k. 18)

W odpowiedzi na zawiadomienie o wypełnieniu weksla i wezwaniu do jego wykupu, pozwana pismem z dnia 12 lutego 2014 r. odmówiła wykonania zobowiązania oraz zaprzeczyła, aby swoim działaniem na stanowisku doradcy finansowego naruszyła pkt. 7. 2. umowy.

(dowód: pismo pozwanej k. 35)

W związku z rozpoczęciem przez pozwaną w firmie konkurencyjnej żaden z dotychczasowych klientów (...) Sp z o.o. nie dokonał przedterminowej spłaty pożyczki . 6 klientów obsługiwanych dotychczas przez pozwaną nie skorzystało już z oferty spółki, co przy założeniu średniej planowanej kwoty pożyczki w wysokości 1375 złotych pozbawiło powoda przychodów w kwocie 15 797 złotych. W związku z odejściem 6 klientów powód przeznaczył 720 złotych na odtworzenie bazy danych analogicznych klientów .

(dowód : zestawienie wysokości szkody k. 189-190)

Firma (...) z o.o. została założona przez byłych pracowników firmy (...) z o.o, którzy chcieli przejąć bazę danych najlepszych klientów powoda, prowadzić taką samą działalność jak powód i osiągać zyski bez ponoszenia strat związanych z pozyskiwaniem klientów i ich weryfikacją. Podjęcie działalności z firmą konkurencyjną przez pozwaną nie było jednostkowym przypadkiem. Również inni współpracownicy powoda złamali zakaz konkurencji a obecnie toczy się około 20 procesów sądowych dotyczących tej sprawy. Dla powoda oznaczało to utratę dotychczasowych klientów na rzecz firmy (...) z o.o. a także gromadzonych w dłuższym okresie czasu baz danych zawierających informacje dotyczące nie tylko danych osobowych klientów ale również spłacalności zaciągniętych przez nich pożyczek, co miało szczególne znaczenie dla działalności prowadzonej przez powoda. Wskutek naruszenia zakazu konkurencji przez współpracowników powodowa spółka poniosła znaczące straty, w wysokości około 6 milionów złotych . Poza pozwaną z regionu (...) do konkurencji przeszło finalnie około 30 osób.

(dowód : zeznania J. W. k. 175)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie poświadczonych za zgodność z oryginałem i oryginałów dokumentów złożonych do akt sprawy, w szczególności weksla wystawionego przez pozwaną, deklaracji wekslowej oraz umowy o świadczenie usług doradcy finansowego, uznając je za w pełni wiarygodne i nie budzące zastrzeżeń.

Ostatecznie , fakt podjęcia przez pozwaną współpracy w konkurencyjnej firmie (...) z o.o. w czasie trwania umowy z powodem został przez pozwaną przyznany . Nie mniej jednak fakt ten wynika również zeznań świadka K. M., który potwierdził dane zawarte w sporządzonym przez siebie sprawozdaniu z czynności detektywistycznych i zeznawał, że pozwana podjęła współpracę z konkurencyjną spółką (...) Sp. z o.o. w czasie trwania umowy z powodem. Odnosząc się do zeznań świadka M. W., w ocenie Sądu, ich treść nie mogła w sposób jednoznaczny potwierdzić tezy o udostępnieniu firmie (...) z o.o. danych klientki G. S. w okresie gdy pozwana była jeszcze współpracownikiem pozwanego. Natomiast zważywszy na fakt, iż z oświadczenia K. M. sporządzonego pisemnie bezpośrednio po wizycie u G. S. w dniu 19 lutego 2014 roku wynika, iż okazana mu umowa podpisana z (...) Sp z o.o. przez byłą klientkę M. S. jest datowana na dzień

3 października 2013 roku, zatem okres po zaprzestaniu współpracy pozwanej z powodem, uznać należy iż treść tego oświadczenia jest bardziej wiarygodna niż zeznania składane po znacznym upływie czasu.

Co do zasady Sąd uznał za wiarygodny dowód z przesłuchania prezesa zarządu powoda. Zeznania J. W. są zbieżne i spójne z zeznaniami świadków K. M. i M. W. a częściowo, w zakresie systemu pracy pozwanej z zeznaniami M. S.. Sąd odmówił jednak wiary tym zeznaniom J. W. w zakresie w jakim podnosił, iż wskutek naruszenia przez pozwaną zakazu konkurencji powodowa spółka straciła ok. 40 klientów i poniosła szkodę w wysokości ok. 6 mln zł albowiem nie znajduje to oparcia w innych dowodach w sprawie, w szczególności w zestawieniu strat i hipotetycznej szkody, przedstawionym przez powódkę.

Sąd obdarzył wiarygodnością zeznania pozwanej odnośnie wykonywanych czynności w ramach współpracy z powódką a także okoliczności nawiązania przez nią współpracy z firmą konkurencyjną. Pozwana okoliczność tą przyznała, przyznała również, iż przedmiot działalności obu spółek był zbliżony. Zeznania pozwanej w zakresie w jakim podawała, że nie czytała zawieranej z powodem umowy przed jej podpisaniem, nie miała świadomości o zakazie konkurencji oraz o sposobie wykorzystania weksla nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w sytuacji gdy bezspornym jest, iż pozwana umowę z powodem zawarła dobrowolnie, nie zgłaszała zastrzeżeń do jej treści. Obowiązkiem pozwanej było zapoznanie się z warunkami umowy, którą zawiera a niedochowanie podstawowej staranności w tym zakresie świadczy wyłącznie o lekkomyślności i braku dbałości pozwanej o własne interesy. Okoliczność ta jednak nie może obciążać powoda. Zważyć trzeba, że pozwana jest osobą dorosłą, nie ubezwłasnowolnioną, ponoszącą odpowiedzialność za podejmowane przez siebie decyzje życiowe i finansowe.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż weksel jest dokumentem formalnym, który prawnie powstaje przez ścisłe przestrzeganie wymaganych przez prawo formalności. Weksel musi być wystawiony pod rygorem nieważności w formie i według treści przepisanej prawem wekslowym (ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r., Dz. U. nr 37, poz. 282). Weksel jest papierem wartościowym, ucieleśniającym bezwarunkowe i abstrakcyjne zobowiązanie pieniężne osób, które złożyły na nim swoje podpisy.

Pozycja wierzyciela wekslowego jest w procesie bardzo silna, gdyż na jego podstawie posiadacz weksla może wytoczyć powództwo przeciwko dłużnikom wekslowym i nie musi przy tym wykazywać podstawy gospodarczej zobowiązania, ani tego, że ona w ogóle istniała (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 1959 roku, NP z 1960 roku, Nr 6, poz. 859).

Nie ulega wątpliwości, że prawo wekslowe dopuszcza możliwość wystawienia tzw. weksla in blanco – takiego weksla, który w chwili wystawienia nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych dla jego ważności określonych w art. 1 i 2 oraz 101 i 102 prawa wekslowego. Mimo, iż ustawa nie zawiera legalnej definicji takiego weksla należy uznać, że jest to dokument zawierający co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Za weksel in blanco należy uznać także dokument opatrzony samym tylko podpisem poręczyciela (vide wyrok SA w Gdańsku z dnia 10 marca 1994 r., I ACr 1178/94, OSA 1995, z. 3, poz. 8). Zwykle weksel in blanco składany jest na zabezpieczenie wiarygodności lub na zabezpieczenie roszczeń mogących powstać w przyszłości z tytułu szkód i strat, jakie może spowodować wystawca weksla. Z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksla, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla a wystawcą weksla a jego warunki najczęściej są określone w deklaracji wekslowej.

W przypadku zakwestionowania prawidłowości uzupełnienia weksla in blanco, wierzyciel ma obowiązek wskazać z jakiego tytułu domaga się zapłaty oraz przedstawić stosowne wyliczenie dochodzonej kwoty. Jest bowiem oczywiste, że w razie wypełnienia weksla in blanco w zakresie sumy wekslowej przez wierzyciela osobistego (remitenta), wierzyciel ten nie może zasłaniać się wobec dłużnika abstrakcyjnością zobowiązania wekslowego, gdy dłużnik roszczenie

kwestionuje lub żąda rozliczenia dochodzonej kwoty. Wierzyciel ma wówczas obowiązek podać, z jakiego tytułu domaga się zapłaty i przedstawić stosowne wyliczenie (tak Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 6 listopada 2012 r., I ACa 1578/11).

W przypadku weksla in blanco dłużnikowi wekslowemu przeciwko remitentowi przysługują zarzuty wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem, co może obejmować zarówno wpisanie niewłaściwej kwoty, jak i żądanie zapłaty z tytułu innego zobowiązania umownego, niż uzgodnione. Porozumienie co do sposobu wypełnienia weksla może być zawarte zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej. Dopuszczalność powyższego zarzutu wynika z art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. prawo wekslowe (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 maja 2015 roku, sygn. akt I ACa 253/15).

Pamiętać również należy, że po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksla gwarancyjnego, spór z płaszczyzny stosunku wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę zobowiązania wynikającego z zabezpieczonej wekslem umowy. Strony mogą zatem powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, nawet jeśli okaże się, że roszczenie wekslowe nie istnieje (por. wyrok SN z dnia 14 marca 1997 r., I CKN 48/97, OSNC 1997, nr 9, poz. 124). To stosunek prawa cywilnego rozstrzyga bowiem o tym, czy i w jakim zakresie istnieje po stronie dłużnika zobowiązanie wekslowe, zaciągnięte wobec wierzyciela w celu zabezpieczenia wierzytelności cywilnej. Powiązanie przez strony upoważnienia do uzupełnienia weksla in blanco z istnieniem i treścią zobowiązania podlegającego zabezpieczeniu (stosunku podstawowego względem roszczenia wekslowego) powoduje, że wekslobiorca w zasadzie nie może na podstawie prawa wekslowego uzyskać wobec wystawców weksla własnego więcej praw niż mu przysługuje w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, czyli w ramach tzw. stosunku podstawowego względem roszczenia wekslowego (por. uchwała połączonych I.: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1972 r. III PZP 17/70 OSNCP 1973/5 poz. 72 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2010 r. I CSK 641/2009 OSNC 2011/B poz. 35).

Biorąc pod uwagę fakt, że powód w niniejszej sprawie opierał swoje roszczenie na wekslu, to na dłużniku wekslowym ciąży obowiązek udowodnienia, że weksel został wypełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem (art. 6 k.c.). (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2000 r., V CKN 136/2000 OSNC 2001/6 poz. 89, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 lipca 2005 r., I ACa 23/2005 LexPolonica nr 1287669). Jeżeli występujący z powództwem o zapłatę jako remitent weksla własnego wystawionego przez pozwanego potwierdzi swe prawo dokumentem o cechach określonych w art. 101 Pr. weksl., a pozwany nie udowodni zarzutów tamujących lub niweczących, sąd uwzględni żądanie na podstawie art. 28 ust. 2 w zw. z art. 104 ust. 1 Pr. weksl. (wyrok SN z 18 listopada 1999 r. I CKN 215/98 OSNC 2000/7-8 poz. 128).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie bezsporne jest, że między pozwaną a (...) z siedzibą w W. doszło do zawarcia umowy o świadczenie usług doradcy finansowego, zaś pozwana M. S. jako zabezpieczenie roszczeń wynikających z tej umowy wystawiła weksel własny in blanco, spełniający wszystkie istotne cechy formalne weksla (art. 101 prawa wekslowego).

Wbrew zarzutom pozwanej, złożony przez powoda weksel jest ważny i nie obarczony wadą formalną. Pozwana wskazywała, iż wada formalna weksla polega na niewykazaniu przez powoda sposobu wyliczenia dochodzonej kary umownej, nie udowodnieniu wysokości żądania, nieprzedstawieniu przez powoda dokumentu, z którego wynikałaby rzeczywista wartość zbiórek dokonanych przez pozwaną. Po pierwsze, wada formalna weksla skutkująca jego nieważnością polega na niezachowaniu wymogów formalnych określonych w art. 101 prawa wekslowego, z wyjątkami określonymi przez art. 102 prawa wekslowego – co niewątpliwie w niniejszej sprawie nie zachodzi. Po drugie, w procesie wekslowym - jak to już wyżej wskazano - wystarczającym jest powołanie się na dokument weksla a posiadacz weksla nie musi wykazywać podstawy gospodarczej zobowiązania, ani tego, że ona w ogóle istniała. Oczywiście, powód będący remitentem zobowiązany jest do przedstawienia sposobu rozliczenia kwoty na jaką weksel został wypełniony, jednak dzieje się tak jedynie w wypadku podniesienia przez dłużnika wekslowego zarzutów wekslowych, w tym wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem – co następuje dopiero w zarzutach od nakazu zapłaty.

Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego, w razie naruszenia upoważnienia do uzupełnienia weksla in blanco przez wpisanie wyższej sumy od kwoty wierzycelności, dla której zabezpieczenia weksel in blanco został wręczony, osoba na nim podpisana staje się zobowiązana wekslowo w granicach, w jakich tekst weksla jest zgodny z upoważnieniem. (wyrok z dnia 22 czerwca 2006 roku, CSK 70/06, OSNC 2007/4/59, Biul.SN 2007/1/16, M.Prawn. 2007/20/1142) Zatem błędne wypełnienie weksla, niezgodnie z zawartym porozumieniem nie powoduje nieważności weksla.

W ocenie Sądu, niezasadny był zarzut pozwanej dotyczący nieprzedstawienia jej przez powoda oryginału weksla w czasie właściwym . Przede wszystkim wskazać należy, że powód umożliwił pozwanej zapoznanie się z oryginałem wypełnionego weksla w miejscu jego płatności, tj. w siedzibie spółki powoda, co wyraźnie zostało wskazane w zawiadomieniu o wypełnieniu weksla i wezwaniu do jego zakupu z dnia 5 lutego 2014 r. Co więcej , pozwana na to zawiadomienie odpowiedziała pismem z dnia 12 lutego 2014 roku odmawiając spełnienia świadczenia na rzecz powoda. (k. 35) . Nastąpiło to przed datą płatności weksla określoną na dzień 17 lutego 2014 roku.

Jak wynika z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2006 roku (IV CSK 132/05 , LEX nr 195420) poinformowanie wystawcy weksla własnego o możliwości zapoznania się z oryginałem weksla w dniu oraz miejscu jego płatności może być uznane za spełniające wymaganie określone w art. 38 pr. weksl. W takim jednak przypadku uznać należy, że przedstawienie weksla do zapłaty następuje nie z chwilą wystosowania do wystawcy stosownego zawiadomienia, ale w dniu, w którym mógł on faktycznie dokonać oględzin weksla i ustalić, czy jest zobowiązany do jego zapłaty.

Należy zatem uznać, że powód wypełnił ciężące na nim obowiązki, wynikające z art. 38 prawa wekslowego gdyż pozwana mogła przed upływem daty płatności weksla zapoznać się z nim w siedzibie powoda.

W świetle całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie nie ulega wątpliwości, że strony zawarły umowę o świadczenie usług, na mocy której pozwana jako doradca finansowy zobowiązała się do pośredniczenia za wynagrodzeniem w imieniu i na rzecz powodowej spółki przy zawieraniu umów pożyczek z klientami powoda oraz do wykonywania innych usług określonych umową. Jako doradca finansowy pozwana była odpowiedzialna m. in. za pozyskiwanie nowych klientów poprzez reklamę i działania marketingowe na terenie woj. (...), dokonywanie oceny zdolności kredytowej potencjalnych klientów, zawieranie umów pożyczek w imieniu i na rzecz powodowej spółki, dbałość o utrzymanie dotychczasowych klientów, traktowanie jako poufnych wszelkich informacji dotyczących umowy, załączników do niej, klientów czy umów o pożyczkę.

Z uwagi na zakres wykonywanych usług i obowiązków pozwana miała dostęp do poufnych danych stanowiących tajemnice przedsiębiorstwa oraz dostęp do pakietów zawierających dane klientów, korzystających z usług powoda. Dlatego też w ocenie Sądu związanie pozwanej zakazem konkurencji w okresie trwania przedmiotowej umowy było uzasadnione.

Jak wynika z zeznań pozwanej, pozwana podpisała zawartą umowę dobrowolnie i nie zgłaszała żadnych zastrzeżeń co do stosunku prawnego łączącego strony. Należy zatem przyjąć, że pozwana nie kwestionowała zawartego w pkt. 5.7 i 5.8 zakazu konkurencji, a zasady te uznawała za obowiązujące. W ocenie Sądu, powyższe pozwala na stwierdzenie, że pozwana winna mieć wiadomość obowiązku powstrzymywania się w okresie trwania ww. umowy od podejmowania działalności konkurencyjnej wobec (...) w jakiegokolwiek formie. Pozwana nie wykazała przy tym, aby przy podpisywaniu umowy została wprowadzona przez powoda w błąd co do sposobu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń wynikających z umowy i możliwości wykorzystywania weksla in blanco. Jak już to wyżej wskazano, fakt, że pozwana, z uwagi na chęć szybkiego rozpoczęcia współpracy z powodem, nie zapoznała się dokładnie z treścią umowy i przed podpisaniem umowy nie negocjowała jej postanowień, nie skutkuje nieważnością tej czynności prawnej.

W tym miejscu odnosząc się do podnoszonej przez pozwaną nieważności postanowienia 5.8 umowy ze względu na brak obowiązku wypłaty odszkodowania dla pozwanej przez okres 12 miesięcy po ustaniu obowiązywania umowy podkreślenia wymaga, że **strona powodowa nie wywodziła swojego roszczenia z faktu naruszenia zakazu konkurencji po zakończeniu umowy ale w czasie trwania umowy** . Bezspornym jest, że w

treści pkt. 5.8 umowy pozwana zobowiązała się nie prowadzić ani nie podejmować w jakiegokolwiek formie w trakcie obowiązywania umowy działalności lub czynności na rzecz podmiotów konkurencyjnych wobec powoda. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 11.09.2003r (sygn. akt.: III CKN 579 / 01) **jeśli klauzula w zakresie konkurencji w okresie trwania umowy dopuszczalna jest w ramach stosunku pracy, to nie można przyjąć, że wprowadzenie przez strony takiej klauzuli w umowie zlecenia sprzeciwia się ustawie, zasadom współzycia społecznego lub naturze stosunku zlecenia**. Jedynym ograniczeniem w tym wypadku – w ocenie Sądu Najwyższego - jest kwestia zakazu konkurencji rozciągającego się na okres już po ustaniu stosunku umownego. Zawarcie takiej klauzuli jest skuteczne, lecz jedynie w przypadku zagwarantowania stosownego wynagrodzenia za okres karencji. Nie jest natomiast dopuszczalne, zastrzeżenie zakazu konkurencji po ustaniu stosunku zlecenia, który nie przewiduje wypłaty stosownego odszkodowania za okres powstrzymywania się od wykonywania określonych czynności. Stosownie natomiast do treści art. 750 kc do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Biorąc pod uwagę fakt, że klauzula o zakazie konkurencji w okresie trwania umowy cywilnoprawnej jest dopuszczalna jest bez konieczności wypłaty jakiegokolwiek ekwiwalentu, **postanowienia umowy w tym zakresie należy uznać za ważne i skuteczne.**

Zdaniem Sądu postanowienia łączącej strony umowy dość precyzyjnie określają zakres działalności konkurencyjnej od wykonywania której pozwana powinna powstrzymać. Kwestia obszaru działalności powoda (udzielanie pożyczek w sektorze pozabankowym) nie stanowiła sporu pomiędzy stronami. Natomiast w punkcie 5.8 umowy sprecyzowano, że podmioty konkurencyjne wobec (...) Sp z o.o. to takie, których przedmiot działalności pokrywa się z przedmiotem działalności (...) Sp z o.o. Pozwana nie zgłaszała do treści umowy żadnych zastrzeżeń, ani podczas jej zawierania, ani w trakcie świadczenia usług na rzecz powoda. Tym samym w ocenie Sądu należy przyjąć, iż obie strony miały świadomość faktu, iż zakaz konkurencji obejmował zakaz wykonywania pracy na rzecz podmiotów zajmujących się udzielaniem pożyczek w sektorze działalności powoda na terytorium RP (udzielanie pożyczek w sektorze pozabankowym) , co implikuje, że pozwana mogła podjąć pracę w innych obszarach, m. in. u podmiotów zajmujących się sprzedażą pożyczek w sektorze bankowym. Pozwana zawierając umowę z powodem tym samym wyraziła zgodę na zamieszczenie w umowie klauzuli o zakazie konkurencji a zatem zobowiązana była do jej przestrzegania.

W ocenie Sądu, nie ulega wątpliwości, że (...) Sp. z o.o. , jest firmą konkurencyjną wobec powoda, o czym pozwana miała pełne rozeznanie, a podejmując zatrudnienie w konkurencyjnej spółce w okresie trwania umowy z powodem naruszyła zobowiązanie określone w pkt. 5.8. łączącej strony umowy, co uzasadnia obciążenie pozwaną karą umowną przewidzianą w pkt. 7.2 umowy. Z zeznań pozwanej wynika jednoznacznie, że firma (...) z o.o., podobnie jak powód zajmowała się udzielaniem pożyczek osobom fizycznym a pozwana nawiązując współpracę z tą firmą wiedziała, że będzie wykonywać czynności i kontaktować się z klientami na podobnych zasadach co u powoda, natomiast wyłącznym powodem podjęcia tej działalności przez pozwaną były względy finansowe – lepsze warunki finansowe niż u powoda. Pozwana w toku procesu nie kwestionowała faktu podjęcia współpracy z firmą (...) Sp. z o.o. w czasie trwania umowy z powodem.

Należy zatem uznać, że co do zasady, roszczenie powoda jest uzasadnione i znajduje oparcie w treści zawartej przez strony umowy. Powód wykazał również, iż wypełnił weksel na kwotę zgodną z treścią pkt. 7.2 umowy. Kara umowna za złamanie zakazu konkurencji ustalona została na kwotę stanowiącą równowartość trzykrotności wartości wszystkich zbiorów dokonanych przez pozwaną w trakcie ostatniego kwartału obowiązywania umowy. Powód twierdził, że pozwana w okresie ostatnich 3 miesięcy przed rozwiązaniem umowy zebrała kwotę 15. 463, 74 zł i przedstawił na tę okoliczność listy zbiorów, których pozwana nie kwestionowała. Zatem wypełnienie weksla na kwotę 46. 391,22 złotych [15. 463, 74 zł (wartość zbiorów z ostatniego kwartału) x 3] jest prawidłowe i znajduje oparcie w przepisach umowy.

Pozwana w toku niniejszego procesu powoływała się na fakt, iż ustalenie wysokości kary umownej, rażąco narusza zasady współzycia społecznego gdyż jej kwota nie odzwierciedla w żaden sposób rzeczywistego wynagrodzenia otrzymywanego przez pozwaną. Podnosiła, że kara stanowiła 437- krotność jej zarobków, a działalność pozwanej która nie posiadała żadnych informacji, których ujawnienie mogłoby narazić powoda nawet na potencjalną szkodę

majątkową, nie uzasadniała tak wysokiej kary umownej. Wskazywała, iż szkoda jaką miał ponieść powód wskutek złamania zakazu konkurencji przez pozwaną była opisana w pozwie w sposób nieprecyzyjny, nie potwierdzony żadnymi dokumentami, powód nie wykazał związku przyczynowego między stratą powoda a działaniami pozwanej a między wysokością strat powoda a obrotów jakie przydała powodowi pozwana zachodzi ogromna rozbieżność. Zaprzeczała jakoby była kluczowym współpracownikiem powoda i twierdziła, że była szeregowym współpracownikiem, a jej stanowisko było najniższym stanowiskiem w hierarchii. Z tych względów pozwana wносиła o miarkowanie kary umownej z uwagi na jej rażąco wygórowaną wysokość.

Zgodnie z treścią art. 484. § 1 kc w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły.

§ 2. Jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana.

Roszczenie o zmniejszenie kary umownej dłużnik może opierać wyłącznie na przesłankach wskazanych w ustawie. W związku z tym niedopuszczalnym jest żądanie zmniejszenia kary umownej na podstawie art. 5 k.c. (nadużycie prawa podmiotowego), ponieważ zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2002 r. (I CKN 1567/99), ustawodawca uregulował instytucje obniżenia kary w art. 484 § 2 k.c., i to na podstawie tego przepisu należy dochodzić swoich roszczeń. Pomimo istotnego znaczenia, jakie w polskim systemie prawa ma art. 5 k.c., nie możemy go stosować jako regulacji nadrzędnej w stosunku do innych przepisów prawa cywilnego. (T. Justyński, Głosa do wyroku SN z dnia 22 maja 2002 r., I CKN 1567/99, PiP 2004, z. 3, s. 117; wyrok SA w Lublinie z dnia 15 stycznia 2013 r., I ACa 655/12, LEX nr 1286575).

Dłużnik, który zamiera zgłosić swoje żądanie oparte na art. 484 § 2 k.c., obowiązany jest wyraźnie takie żądanie sformułować oraz wykazać jego zasadność za pomocą zaoferowanych na jego poparcie dowodów, a także wskazać przesłanki obniżenia kary (wyrok SN z dnia 6 lutego 2008 r., II CSK 421/07, LEX nr 36143).

Z kolei w uchwale z dnia 6 listopada 2003 r. (III CZP 61/03) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że w sporze o zasadność zapłaty kary umownej nie ma żadnego znaczenia kwestia występowania szkody po stronie wierzyciela, zarówno jako przesłanka aktualizująca roszczenie wierzyciela, jak i w razie wykazania przez dłużnika braku wystąpienia szkody. Kwestia nieistnienia w ogóle szkody lub jej nieznacznego rozmiaru może być brana pod uwagę dopiero w związku z rozważeniem tzw. „miarkowania” wysokości kary umownej. Wspomnianą wyżej możliwość modyfikacji wysokości kary umownej ustawodawca przewidział w art. 484 § 2 k.c., który dopuszcza żądanie zmniejszenia kary umownej w sytuacji, gdy zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane lub gdy kara umowna jest rażąco wygórowana. Wykonanie w znacznej części” należy w tym przypadku rozumieć jako wykonanie zobowiązania w części przekraczającej jego połowę. **Natomiast termin „rażąco wygórowana” otwiera szerokie pole interpretacji, dlatego przy jego dookreśleniu pomocne jest orzecznictwo Sądu Najwyższego. Przy ocenie zasadności wysokości żądanej kary umownej należy brać pod uwagę stosunek jej wysokości do wysokości doznanej szkody przez wierzyciela** (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2008 r., IV CSK 49/2008).

Przepis o miarkowaniu odszkodowania na żądanie dłużnika należy do tzw. przepisów prawa sędziowskiego, w związku z czym mamy tutaj do czynienia z uznaniowością ze strony sędziego, który w świetle całokształtu okoliczności, indywidualnie w danej sprawie uznaje nieadekwatności wysokości kary (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 grudnia 2008r., V ACa 483/08).

W powyższym przepisie **nie wskazano stanów faktycznych co do przesłanek uzasadniających miarkowanie kary umownej, pozostawiając ich ustalenie uznaniu sędziowskiemu uwzględniającemu okoliczności konkretnej sprawy. Katalog kryteriów pozwalających na**

zmniejszenie kary umownej jest zatem otwarty . (wyrok SN z dnia 25 marca 2011 r., IV CSK 401/10, LEX nr 1108517; wyrok SN z dnia 23 maja 2013 r., IV CSK 644/12, LEX nr 1365722)

W ocenie Sądu, w realiach niniejszej sprawy uznać należy, iż istotnie, kara umowna zastrzeżona przez powoda jest rażąco wygórowana i podlega miarkowaniu.

Nie ulega wątpliwości, że celem ustalonej kary umownej jest funkcja prewencyjna i sankcyjna , mająca powstrzymać pozwaną o podejmowania działań objętych zakazem konkurencji, które to działania powodują powstanie szkody u powoda. Zatem sam fakt dużej dysproporcji między zarobkami pozwanej a wysokością kary, w ocenie Sądu, , nie stanowi o jej rażącej wysokości.

Jednak materiał dowodowy zebrany w sprawie nie daje podstaw do twierdzenia , że przejście pozwanej do konkurencyjnej firmy było przyczyną znaczącego spadku obrotów powoda i doprowadziło do odebrania jego klientów przez konkurencję powodując straty rzędu kilku milionów złotych. Nie negując podnoszonej przez powoda okoliczności, potwierdzonej zeznaniami prezesa zarządu powoda J. W. , iż proceder przechodzenia do konkurencji spowodował znaczne straty w przychodach firmy a bazy danych klientów, które zostały przejęte przez konkurencyjną firmę miały ogromne znaczenie dla funkcjonowania i wyników finansowych powoda wskazać trzeba, iż brak podstaw do twierdzenia, że akurat tak duże straty spowodowało podjęcie właśnie przez pozwaną działalności konkurencyjnej.

Jak to już wyżej wskazano, ani zeznania świadka K. M. ani też jego oświadczenie z dnia 20 lutego 2014 roku nie potwierdziły, aby pozwana bezprawnie wykorzystywała bazy danych klientów powoda w celu zawierania umów pożyczek w imieniu konkurenta. Przypadek taki miał dotyczyć klientki G. S., jednak osoba ta podpisała umowę z firmą (...) z o.o. za pośrednictwem pozwanej już po okresie rozwiązania umowy pozwanej z powodem, w październiku 2013 roku. Inne takie sytuacje nie zostały w toku procesu wykazane. Zaznaczyć należy, że w 2013 r. (...) znajdowała się w stabilnej fazie rozwoju, od kilku lat istniała na rynku, a pozwana pracowała u powoda jedynie 7 miesięcy. Zważywszy na tryb pracy wykonywanej przez pozwaną (poza siedzibą firmy) jak i zakres jej obowiązków i dostęp do danych klientów wyłącznie w zakresie tzw. listy zbiórek , w ocenie Sądu, nie można przyjąć iż pozwana była kluczowym pracownikiem, mającym dostęp do kluczowych danych i informacji. O zakresie potencjalnej szkody jakiej doznała powódka wskutek podjęcia działalności w konkurencyjnej firmie najlepiej świadczy zestawienie strat, złożone przez powoda w wykonaniu zobowiązania Sądu z dnia 17 grudnia 2015 roku.

O ile bowiem ciężar dowodu wykazania okoliczności uzasadniających miarkowanie kary umownej spoczywa na pozwanej, to jednak z uwagi na brak dostępu do danych finansowych firmy nie miała ona możliwości przedstawienia stosownych dokumentów, stąd złożyła wniosek o zobowiązanie do przedstawienia takich dokumentów przez stronę powodową.

Powód zobowiązany został do złożenia zestawienia wyników finansowych w okresie współpracy z pozwaną w tym wynikających z pracy pozwanej a także po zakończeniu tej współpracy (okres 3 miesięcy) obrazujących powstałą u powoda stratę wynikłą z przekroczenia przez pozwaną zakazu konkurencji , wraz z danymi wskazującymi na związek poniesionej straty z działaniami pozwanej.

W odpowiedzi na powyższe, złożył tabelaryczne zestawienie obrazujące hipotetyczną szkodę i straty jakie poniósł z uwagi na podjęcie przez pozwaną współpracy z konkurencją. Zestawienie to nie spełnia w całości wymogów powyższego zobowiązania nie mniej jednak, z tego, co zostało przedstawione przez powoda wynika, że teoretyczna szkoda poniesiona przez powoda była znacząco niższa niż wysokość kary umownej, nie potwierdziło ono również tak wielkiej roli pozwanej w przychodach firmy jak to wynikało z twierdzeń powoda. Z przedstawionych dokumentów można wywnioskować, że w związku z odejściem pozwanej firma powoda nie uzyskała dochodów z tytułu przyszłej sprzedaży 6 umów pożyczek i utraciła 6 klientów, którzy nie skorzystali już z oferty spółki. Średnia łączna kwota planowanych pożyczek utraconych klientów zgodnie z zestawieniem wynosi 8. 250, 00 zł. Natomiast utracony przyszły przychód firma oszacowała na kwotę 15. 797, 00 zł. Mając na uwadze, iż dochód to różnica pomiędzy przychodem, a kwotą udzielonej pożyczki (15. 797, 00 zł – 8. 250, 00 zł) Sąd uznał, że w związku z naruszeniem przez pozwaną zakazu konkurencji powodowa spółka utraciła przyszły dochód w kwocie 7. 547, 00 zł. Dodatkowo działanie pozwanej

naraziło spółkę na koszty pozyskania 6 nowych klientów w kwocie 720, 00 zł, co łącznie stanowi szkodę w wysokości 8. 267, 00 zł.

W ocenie Sądu pozostałe elementy zawarte w wykazie przedstawionym przez powoda pozostają bez związku przyczynowo – skutkowego ze złamaniem przez pozwaną zakazu konkurencji w trakcie obowiązywania umowy. Należy zaznaczyć, że koszty związane ze szkoleniem nowego pracownika miałyby również miejsce w przypadku rozwiązania przez pozwaną umowy bez naruszenia jej pkt. 5.8. Natomiast pozycja wykazywana przez powoda z tytułu „ utraconych przyszłych korzyści z tytułu zaległości” w której wskazano klientów , którzy do 1 miesiąca przed odejściem pozwanej oraz w okresie 3 miesięcy po jej odejściu przestali spłacać swoje zobowiązania nie ma żadnego związku z faktem zaprzestania współpracy przez pozwaną, albowiem decyzja o spłacie bądź nie pożyczek leżała wyłącznie w gestii klientów – w szczególności w sytuacji, gdy jak wynika z pierwszej tabeli zestawienia, żaden z klientów pozwanej nie dokonał przedterminowej spłaty pożyczki w (...) Sp z o.o., co można by wiązać z faktem przeniesienia pożyczek tych osób do (...) Polska Sp z o.o.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, z uwagi na rażącą dysproporcję między hipotetyczną szkodą doznaną przez powoda wskutek wyłącznie działań pozwanej a wysokością kary umownej, zdaniem Sądu, karę tą należy uznać za rażąco wygórowaną i miarkować jej wysokości do kwoty 8267 złotych

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, na podstawie art. 9 w zw. z art. 10 w zw. z art. 101 , art. 103 i art. 104 prawa wekslowego Sąd uznał roszczenie powoda za uzasadnione co do kwoty 8. 267, 00 zł, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił jako niezasadne. Odsetki ustawowe Sąd zasądził na podstawie art. 481 kpc zgodnie z żądaniem pozwu, od następnego dnia po terminie płatności weksla . Odsetki te podlegały, ze względu na zmianę treści art. 481 k.c. rozbić na okresy do 31 grudnia 2015 r. i od 1 stycznia 2016 r. Artykuł 56 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830) znajduje, w ocenie Sądu, zastosowanie do odsetek za opóźnienie. Norma ta nakazuje rozliczać wartość odsetek należnych za okres do dnia wejścia w życie na podstawie przepisów sprzed nowelizacji, tj. wedle dotychczasowej stopy odsetek ustawowych określonej zgodnie z art. 359 § 2, § 3 k.c. i wydanego na jego podstawie Rozporządzenia. Za okres po wejściu w życie nowelizacji w stosunku do odsetek ustawowych zastosowanie znajduje zaś art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu po nowelizacji. Takie rozumienie przepisu przejściowego sprawia, że koniecznym jest, wobec istnienia po 1 stycznia 2016 r. dwóch rodzajów odsetek ustawowych, dookreślenie, że obowiązkiem pozwanego po tym dniu jest zapłata odsetek ustawowych za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 100 kpc stosunkowo je rozdzielając . Powód wygrał proces w 17 % zatem pozwana zobowiązana jest do zwrotu 17% kosztów poniesionych przez powoda. Z kolei powód zwraca 83% kosztów pozwanej. Koszty powoda to kwota 580 zł opłaty od pozwu, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 1. 587, 80 zł koszty postępowania zabezpieczającego oraz kwota 2. 400 zł wynagrodzenia pełnomocnika obliczona zgodnie z § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Zgodnie z art. § 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Łącznie daje to kwotę 4. 584, 80 zł, z czego 17% to kwota 779, 41 zł, którą zobowiązana jest zwrócić powodowi pozwana. Z kolei pozwana poniosła koszty w wysokości 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 2. 400 zł wynagrodzenia pełnomocnika, łącznie 2. 417 zł, z czego 83% to 2. 006, 11 zł, które to koszty winien zwrócić powód. Po wykonaniu działania matematycznego (2. 006, 11 zł – 779, 41 zł = 1. 226, 70 zł) otrzymujemy kwotę zasadzoną w pkt. III wyroku.

Kwota nakazana do pobrania od powoda na rzecz Skarbu Państwa w pkt. IV wyroku stanowi sumę 83% kosztów należności świadka (702, 07 zł x 83% = 582, 71 zł) oraz nieopłaconych zarzutów od nakazu zapłaty (1. 740, 00 zł x 83% = 1. 444, 20 zł).

Z kolei kwota nakazana do pobrania od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa, zwarta w pkt. V wyroku to suma 17% kosztów należności świadka ($702,07 \text{ zł} \times 17\% = 119,35$).

W pozostałym zakresie nieuiszczone koszty sądowe Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa.